

МИ

АЛЕКСАНДАР I

по милости Божјој и вољи Народној

Краљ Југославије

На предлог нашег Министра Правде а по саслушању Председника Нашег Министарског Савета
прописујемо и проглашујемо:

ЗАКОН

О ИСЛАМСКОЈ ВЕРСКОЈ ЗАЈЕДНИЦИ

Члан 1.

Сви муслимани у Краљевини Југославији сачињавају једну самосталну Исламску верску заједницу, под
Реис-ул-улемом као врховним верским старешином.

Исламска верска заједница јавно исповеда и учи своју исламску веру, јавно врши своје исламске верске
дужности, и самостално управља и уређује своје верске, верско-просветне и вакуфске послове.

Члан 2.

Органи Исламске верске заједнице јесу:

- 1) Џематски меџлис, на челу са џематским имамом;
- 2) Среско вакуфско-моарифско поверенство, на челу са шеријатским судијом;
- 3) Муфтиство;
- 4) Улема-меџлис у Сарајеву и Улема-меџлис у Скопљу;
- 5) Вакуфско-меарифско веће у Сарајеву и Вакуфско-моарифско веће у Скопљу;
- 6) Врховно верско старешинство у Београду са Реис-ул-улемом на челу.

Састав органа поменутих у претходном саставу, као и њихов делокруг и надлежност, предвидеће се
Уставом Исламске верске заједнице.

Члан 3.

Поступак за избор Реис-ул-Улема, чланова Улема-меџлиса и муфтија прописане се посебним законом, у
колико није предвиђен одредбом § 21.

Члан 4.

Реис-ул-улему, чланове Улема—меџлиса и муфтије поставља Краљ указом, на предлог Министра правде,
стављен у сагласности са Претседником Министарског савета. Реис-ул-улема добија овлашћење
(менштуру) за вршење верских послова од нарочито сазваног Савета, који се састаје у Београду, а
сачињавају га: Сви чланови оба Улема-меџлиса, по три изабрана члана оба Вакуфско-меарифска већа и
сви чланови оба Врховна шеријатска суда.

Члан 5.

Исламска верска заједница самостално управља и слободно располаже верском имовином, вакуфима
(задужбинама), у границама овога Закона и свога Устава, а под врховним надзором Државе.

Надлежне исламске верске власти самостално одлучују о примању вакуфа (задужбина) који су
намењени верским циљевима.

Исламска верска заједница, која по поступку о свом рачуноводству, који ће се уредбом прописати преко
својих надлежних власти врши контролу својих прихода и расхода, подлежи према одредби другог става
чл. 2 Закона о Главној контроли, врховном надзору Главне контроле, у толико што је Главна контрола
овлашћена да утрошак прихода, према указаној потреби, контролише прегледима, било на захтев
Министра правде или самих надлежних власти Исламске верске заједнице.

Имовина Исламске верске заједнице служи само њеним верским циљевима, и не може се ни под којим видом од ње одузимати ни на друге циљеве употребљавати, осим случаја експропријације предвиђене законом.

Члан 6.

Исламска верска заједница и поједине установе предвиђене њеним Уставом правна су лица, способна да по прописима закона стичу и држе како покретна тако и непокретна добра и врше сва права која им као таквима припадају.

Члан 7.

Члан 8.

Члан 9.

Члан 10.

Члан 11.

Члан 12.

Исламска верска заједница подмирује своје потребе:

- 1) приходима свих верских и вакуфско-меарифских добара и фондова;
- 2) верским таксама;
- 3) нарочитим разрезивањем на приходе појединих самосталних вакуфа;
- 4) добровољним прилозима и васијетима;
- 5) евентуалном помоћу политичко-управних општина;
- 6) сталном државном помоћи из \$ 23;
- 7) верским прирезима из \$ 14.

Члан 13.

За све званичне радње верских и вакуфско-меарифских органа плаћа се само она такса коју пропише вакуфско-меарифско веће, посебним правилником одобреним од Министра правде у споразуму с Министром финансија. Ова такса наплаћује се у корист Исламске верске заједнице.

Члан 14.

Прирез на непосредни порез који плаћају порезовници исламске вере у Држави имају право да распишу Вакуфско-меарифско веће, Среско вакуфско-меарифско поверенство и Џематски меџлис, и то само ако приходи у \$ 12 од 1—6, не могу покрити расходе предвиђене буџетом. Одлука о распису ових приреза за унапред одређено време постаје пуноважна кад је одобри Министар финансија у споразуму са Министром правде. То одобрење није потребно за прирезе до 10% на непосредни државни порез које расписују џематски меџлиси по закључку џематског збора донетом од 75% пореске снаге у џемату. За њихове одлуке потребно је само одобрење надлежног Вакуфско-меарифског већа.

Члан 15.

Верске прирезе прикупљају органи државне пореске администрације, једноремено и у свему по прописима за државне дажбине, и предају их у тромесечним обрасцима надлежном верском органу, који је тај прирез прописао.

Члан 16.

Свих јавних дажбина ослобођавају се зграде намењене служби божјој и верско-просветним и добротворним установама; даље, заводи за верске потребе; исламска гробља; домови активних верских службеника који су својина Исламске верске заједнице, а намењени су за њихово становање; домови исламских верских надлештава, културно-историјски споменици; и дворишта свих набројаних установа.

Члан 17.

У свим државним и приватним школама исламска верска наука предаје се у сагласности са надлежном исламском верском власти, а по одредбама закона о тим школама.

Ученици исламске вере не могу ни сарађивати ни присуствовати ни којој свечаности, било у школи било ван школе, која носи обележје свечаности искључиво друге вере.

Наставне планове и програме за предавања веронауке прописује надлежни министар, узимајући у обзир потребе верског васпитања, по предлогу Улема меџлиса. За уџбенике веронауке важиће прописи Закона о уџбеницима. За све уџбенике даће Улема меџлис своје одобрење у погледу њихове верске садржине.

У државним основним школама веронауку могу предавати квалификовани имама или нарочити вероучитељи, у смислу прописа Закона о народним школама. Где, по закону или иначе, није могућно да исламску веронауку предаје имам или вероучитељ вршиће сву наставу учитељ те школе који је исламске вере.

Вероучитеље имама у свима народним школама поставља Министар просвете из реда кандидата предложених од надлежне верске власти. Вероучитеље у осталим државним средњим и стручним школама поставља надлежни министар између кандидата који поднесу одобрење надлежне верске власти да могу предавати исламску веронауку у средњим школама. Све вероучитеље премешта и разрешава дужности надлежни министар, по одредбама школских закона.

Члан 18.

Све исламске верске аутономне школе стоје под управом и надзором надлежне верске власти. О оснивању ових школа решава надлежна исламска верска власт. Она прописује за њих наставни план и програм предавања, и поставља и разрешава њихове управнике. Министарство просвете даје одобрење за оснивање ових школа и за наставни план.

Надлежна исламска верска власт стара се за нарочиту спремност наставничког и васпитачког особља исламских верских аутономних школа, поставља и разрешава га. Надлежни верски органи воде непосредни надзор над овим школама и подносе о томе извештаје и предлоге о постављању и разрешавању наставника и васпитача Улема меџлису. Врховни надзор и над овим школама води Министар просвете.

Члан 19.

Имаме у државним болницама, казним и њима сличним заводима и другим државним установама поставља, на предлог Улема меџлиса, надлежни министар.

Члан 20.

У случају ако се оснује државни шеријатско-правни односно исламски верски факултет или друга каква државна висока школа у рангу факултета, Врховно верско старешинство настојаваће и старати се да предавања на том факултету односно високој верској школи буду у сагласности са науком исламске вере. У случајевима осведочене несагласности, предузима код Министра просвете потребне мере да се оне отклоне.

Професори и доценти поменутог у претходном ставу факултета, који се бирају по Закону о универзитетима постављаће се, пошто се, претходно утврди и верска подобност кандидата оценом Улема меџлиса.

ПРЕЛАЗНА И ЗАВРШНА НАРЕЂЕЊА

Члан 21.

На дан кад овај Закон ступи на снагу стављају се на расположење Реис-ул-улема за Босну и Херцеговину, Врховни муфтија за Србију и Црну Гору, сви чланови Улема меџлиса и Врховног муфтиства као и све муфтије поменутих подручја.

Указом Краљевим, на предлог Министра правде стављен у сагласности са Председником Министарског савета поставиће се први Реис-ул-улема у Београду, четири члана Улема меџлиса са седиштем у Сарајеву и четири члана Улема меџлиса са седиштем у Скопљу, као и девет муфтија, којима ће Министар правде одредити службено место. Седишта и територијалну надлежност муфтистава одредиће Устав Исламске верске заједнице.

У колико се места поменута у претходном ставу не попуне из реда досадашњих службеника који се овим законом стављају на расположење биће сви службеници, у року од три месеца од дана ступања овог закона на снагу, стављени у пензију, односно отпуштени из службе, по постојећим законским прописима.

Члан 22.

Устав Исламске верске заједнице донеће на заједничкој седници, под претседништвом Реис-ул-улеме сви чланови оба Улема меџлиса, све муфтије и сви чланови оба Врховна шеријатска суда. Министар правде ће правилником прописати начин рада ове седнице.

Устав Исламске верске заједнице предложиће се Министру правде, који ће га, пошто га усвоји поднети Краљу на озакоњење.

Члан 23.

При превођењу исламских верских надлештава, установа и лица са државног буџета на буџет Исламске верске заједнице, Уредбом Министра правде и Министра финансија утврдиће се коју ће помоћ из државних средстава Исламска верска заједница стално по државном буџету примати. При утврђивању ове државне помоћи узете се у обзир они досадашњи расходи по Финансијском закону и државном буџету за 1929/30 годину који се односе на она исламска верска надлештва, установе и лица која прелазе с државног буџета на буџет Исламске верске заједнице, и износи т. зв. бира у Србији загарантованог досадашњим законом, као и суме потребне за покриће свих личних и материјалних расхода Врховног верског старешинства у Београду и Улема меџлиса у Скопљу.

Члан 24.

Исламски верски прирез који је по досадашњим законским прописима наплаћиван у Босни и Херцеговини наплаћиваће се и даље, све док се не пропише нови прирез у смислу одредбе § 14 овог Закона, и трошиће се за исте потребе за које се је употребљавао и до сада.

Члан 25.

Овлашћује се Министар правде да уредбом пропише све поближе одредбе потребне за извршење овог Закона, водећи рачуна о предлозима Врховног верског старешинства.

Члан 26.

Овим Законом и Уставом Исламске верске заједнице предвиђена организација има се извести најдаље у року од једне године, рачунајући од дана ступања на снагу Устава Исламске верске заједнице.

По ступању на снагу овога Закона престаје важити закон о „Штатуту за аутономну управу исламских верских и вакуфско-меарифских послова у Босни и Херцеговини“ од 15. априла 1909 године, као и сви други закони, Уредбе и прописи о предмету овог Закона.

Све послове које су вршиле досадашње вакуфско-меарифске и остале верске власти осим власти поменутих у § 21 став други вршиће, до доношења Устава Исламске верске заједнице и до организације нових власти, нарочита поверенства која ће Министар правде поставити. За власти поменуте у § 21 став други као и за поверенства прописаће до доношења Устава Исламске верске заједнице Министар правде уредбом надлежност и круг рада.

Члан 27.

Овај Закон ступа у живот и добија обавезну снагу када се обнародује у „Службеним новинама“.

Претседник Министарског Савета,
Министар Унутрашњих послова,
Почасни ађутант Њ. В. Краља,
Дивизијски генерал,
Петар Живковић.

Видео и ставио Државни печат,
Чувар Државног Печата,
Министар правде,
Др. М. Сршкић.